

ΜΠΙΟΑΝΤΟ (PEUMUS BOLDUS)

Βασιλείου Ιωάννα – Φαρμακοποιός Μ.Ρ.Α.

ΜΠΟΛΝΤΟ (PEUMUS BOLDUS)

Το μπόλντο ανήκει στην οικογένεια των Monimiaceae. Είναι αυτοφυές της περιοχής των Άνδεων της Χιλής και του Περού, αλλά και ορισμένων τμημάτων του Μαρόκου. Έχει επίσης καλλιεργηθεί στην Ιταλία, τη Βραζιλία και τη Β. Αφρική, προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση τόσο της ευρωπαϊκής όσο και канаδέζικης αγοράς.

Το μπόλντο είναι ένα δένδρο μεσαίου μεγέθους, που συνήθως έχει ύψος της τάξεως των 6-8 μέτρων. Αναπτύσσεται αργά και καθυστερεί δεκαετίες προκειμένου να ενηλικιωθεί. Το φύλλωμα του είναι αιθαλές, με φύλλα σχήματος οβάλ και εντόνου πρασίνου χρώματος, που φύονται

αντιδιαμετρικά. Ο μίσχος τους είναι κοντός, ενώ τα φύλλα έχουν μήκος από 3 έως 5 εκατοστά. Η κάτω επιφάνεια τους είναι ανοιχτόχρωμη και φέρει χνούδι.

Στο φυσικό του περιβάλλον ανθίζει από τον Αύγουστο ως τον Σεπτέμβρη, φέροντας άνθη χρώματος σχεδόν λευκού. Πρόκειται για διοικό φυτό, που δίνει δρυπποειδείς βρωσίμους καρπούς, διαμέτρου 2 εκατοστών, πρασινοκίτρινου χρώματος και γλυκιάς γεύσης.

Στη Νότιο Αμερική, τα φρούτα του καταναλώνονται ωμά ή βρασμένα από την προ του Κολόμβου εποχή, ενώ ο φλοιός, που είναι πλούσιος σε τανίνες χρησιμοποιείται στη βυρσοδεψία. Βεβαία, μεγαλύτερη αξία παρουσιάζουν τα φύλλα του φυτού, λόγω των θεραπευτικών τους ιδιοτήτων.

Αρχαιολογικά ευρήματα στη Χιλή αποδεικνύουν τη χρήση του μπόλντο στην παραδοσιακή ιατρική της περιοχής για περισσότερο από 10.000 χρόνια. Συμφωνά με ένα Χιλιανό μύθο, οι ιδιότητες του φυτού ανακαλυφθήκαν τυχαία όταν ένας βοσκός παρατήρησε ότι τα πρόβατα του ήταν πιο υγιή και υπέφεραν σπανιότερα από ασθένειες που συνδέονται με

το συκώτι, όταν βοσκούσαν τα αυτοφυή μπόλντο που υπήρχαν στα χωράφια του.

Από την ανακάλυψη του, το φυτό έχει χρησιμοποιηθεί από τους ιθαγενείς της Χιλής σε παθήσεις του συκωτιού, του εντέρου και της χοληδόχου κύστεως. Επίσης χρησιμοποιείται ευρέως στην παραδοσιακή Χιλιανή ιατρική ως ανθελμινθικό, ήπιο ηρεμιστικό, σε ρευματισμούς, κυστίτιδες, ηπατίτιδες, χολολιθιάσεις, δυσκοιλιότητα, δυσπεψία και ως τονωτικό.

Το μπόλντο βρίσκει ανάλογες εφαρμογές και σε αλλά παραδοσιακά ιατρικά συστήματα της Λατινικής Αμερικής, κυρίως αυτά του Περού και της Βραζιλίας.

Πολλά χημικά συστατικά έχουν απομονωθεί κυρίως από τα φύλλα του φυτού και για τουλάχιστον 17 από τα αλκαλοειδή του απαντώνται

βιβλιογραφικές αναφορές και μελέτες. Παρόλα αυτά, ως βασικό δραστικό συστατικό του θεωρείται το αλκαλοειδές μπολντίνη, ενώ σε σημαντικές αλλά μικρότερες συγκεντρώσεις απαντώνται η ισομπολντίνη και η λαουροτενίνη. Από τα φύλλα εξάγεται το αιθέριο έλαιο του φυτού, που είναι ιδιαίτερα αρωματικό και πλούσιο σε

ευκαλυπτόλη και ασκαριδόλη, η οποία και μπορεί να είναι τοξική σε υψηλές συγκεντρώσεις.

Σε μελέτες, η μπολντίνη έχει δείξει ότι προστατεύει το συκώτι, διεγείρει την παραγωγή και έγκριση της χολής, την πέψη και την παραγωγή γαστρικού υγρού στο στομάχι. Σε άλλες μελέτες έχει παρουσιάσει διουρητικές, αντιπυρετικές, αντιφλεγμονώδεις και αντισπασμωδικές ιδιότητες. Τελευταία, το 2002, βρέθηκε ότι επιδρά και στο καρδιαγγειακό σύστημα, βελτιώνοντας τη ροή στη στεφανιαία αρτηρία και ελαττώνοντας το καρδιακό έργο. Οι περισσότερες από τις μελέτες που έχουν διεξαχθεί επιβεβαιώνουν τις παραδοσιακές του χρήσεις.

Παρά το γεγονός ότι οι ιδιότητες του φυτού αποδίδονται σχεδόν αποκλειστικά στο αλκαλοειδές μπολντίνη, μια μελέτη σε ποντίκια έδειξε ότι το αλκοολικό εκχύλισμα των φύλλων είναι πιο δραστικό από την απομονωμένη μπολντίνη. Συγκεκριμένα, το εκχύλισμα παρουσίασε υψηλότερη ηπατοπροστατευτική δράση κατά την έκθεση των ποντικών σε ηπατοτοξικές ουσίες.

Σήμερα, το μπόλντο χρησιμοποιείται ως φυτοθεραπευτικό σε χολολιθιάσεις, φλεγμονές της χοληδόχου κύστης και σε παθήσεις του ήπατος και του γαστρεντερικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι η χορήγηση σε περιπτώσεις χολολιθιάσεων απαιτεί προσοχή, για την αποφυγή της απόφραξης του χοληδόχου πόρου, που μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε βλάβες στο πάγκρεας. Προτιμότερο είναι να χρησιμοποιείται σε μικρές ποσότητες και σε συνδυασμό με αλλά βότανα προκειμένου να αποφεύγεται η ταχεία θραύση των λίθων που το μπόλντο προκαλεί και κατ' επεκταση τα προβλήματα που σχετίζονται με το φαινόμενο αυτό.

Πολλές πεπτικές διαταραχές είναι αποτέλεσμα τόσο με της ελλιπούς έκκρισης χολής, όσο και της μειωμένης παραγωγής πεπτικών υγρών. Παρεπόμενο είναι να δημιουργείται μια δυσάρεστη αίσθηση φουσκώματος, μετεωρισμός, φτωχή απορρόφηση των θρεπτικών συστατικών από το έντερο. Το μπόλντο συνιστά μια από τις καλύτερες φυσικές θεραπείες για αυτές τις περιπτώσεις. Τέλος, το φυτό δρα αποτοξινωτικά στο συκώτι και προλαμβάνει βλάβες που μπορούν να προκληθούν από τοξίνες, φαρμακευτικές και χημικές ουσίες.

Σημαντικό είναι να μην υπερβαίνεται η συνισταμένη δόση, όπως αυτή καθορίζεται από τον παρασκευαστή του τιτλοδοτημένου σκεύασματος, μιας και η μπόλντινη παρουσιάζει τοξική δράση σε υψηλές δόσεις η όταν καταναλώνεται για μακρά χρονικά διαστήματα. Σε μεγάλες ποσότητες προκαλεί κράμπες, σπασμούς, μυθική παράλυση, που πολύ σπάνια μπορεί να καταλήξει σε παράλυση των αναπνευστικών μυών.

Το φυτό μπορεί να προκαλέσει εμβρυικό θάνατο, συμφωνά με μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί σε ζώα, γι αυτό και δε χορηγείται σε έγκυες και θηλάζουσες. Υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει αντιπηκτική δράση, με αποτέλεσμα να αποφεύγεται η χρήση σε ασθενείς που παίρνουν αντιπηκτικά. Τέλος, λόγω της διουρητικής του δράσης πρέπει να αποφεύγεται η χρήση του για μακρά χρονικά διαστήματα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Wikipedia, Peumus boldus διαθέσιμο στις 03/05/08 στη σελίδα <http://es.wikipedia.org/wiki/Boldo>
2. Tropical Plant Database, Boldo (Peumus Boldus) διαθέσιμο στις 02/05/08 στη σελίδα <http://www.rain-tree.com/boldo.htm>
3. Herbal Extracts Plus, Boldo leaf διαθέσιμο στις 02/05/08 στη σελίδα <http://www.herbalextractsplus.com/boldo.cfm?gclid=CMjz95Xhj5MCFQpnQgod3INWhA>